

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

DECIZIA nr.4856

Dosar nr.9951/2/2009

Ședința publică de la 20 octombrie 2011

Președinte:	Iuliana Rîciu	- judecător
	Carmen Ilie	- judecător
	Emanuel Albu	- judecător
	Anca Nechita	- magistrat asistent

S-a luat în examinare recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva Sentinței nr.1537 din 24 martie 2010 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal se prezintă recurentul-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității prin consilier juridic fiind lipsă intimatul-pârât Bumar Vasile.

Procedura completă.

Se prezintă referatul cauzei, magistratul asistent arătând că recursul este declarat și motivat cu respectarea prevederilor art.20 alin.1 din Legea nr.554/2004, fiind scutit de la plata taxei de timbru și a timbrului judiciar.

Înalta Curte, constatând că nu mai sunt chestiuni prealabile de discutat, acordă cuvântul părții prezente în raport cu recursul declarat.

Recurentul-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității prin consilier juridic solicită admiterea recursului astfel cum a fost formulat și modificarea sentinței recurate, în sensul admiterii acțiunii, arătând că, în cauză sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art.2 lit.b din OUG nr.24/2008 pentru reținerea calității de colaborator al Securității.

Reprezentantul recurentului-reclamant susține că intimatul-pârât Bumar Vasile a furnizat informații autorităților represive ale regimului comunist despre o persoană care dorea să plece în străinătate cu intenția de a nu se mai întoarce în țară, fiind astfel demonstrată condiția pentru reținerea calității de colaborator, având în vedere că informația privea o acțiune potrivnică regimului comunist.

Înalta Curte, în baza art.150 din Codul de procedură civilă reține cauza spre soluționare.

ÎNALTA CURTE,
Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

1. Soluția instanței de fond

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel București, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a solicitat constatarea calității de colaborator al Securității a pârâtului Bumbar Vasile, arătând că potrivit Notei de Constatăre nr. S/DI/1/834 din 17.03.2009, pârâtul a fost recrutat de către Securitate, în calitate de informator, la data de 10.06.1988, „în vederea acoperirii informative a mediului din comuna Crasna Vișeuului”, dată la care pârâtul a semnat Angajament, având numele conspirativ „ZENO”.

Se susține că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 din O.U.G. nr. 24/2008 pentru admiterea acțiunii.

Prin întâmpinare, pârâtul a solicitat respingerea acțiunii, precizând că art.2 din OUG nr.24/2008 invocat în cererea de chemare în judecată, nu este aplicabil în speță, întrucât nu există note informative semnate de el.

Prin Sentința nr.1537 din 24 martie 2010, Curtea de Apel București a respins cererea formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în contradictoriu cu pârâtul Bumbar Vasile, ca neîntemeiată.

Pentru a pronunța această sentință, instanța de fond a reținut în esență că din actele aflate la dosar rezultă că pârâtul Bumbar Vasile a fost propus pentru a fi recrutat de organele de securitate la data de 07.06.1988, „în vederea completării potențialului informativ existent la nivelul comunei Bistrița și în special în vederea acoperirii informative a mediului cadrelor didactice din comuna Crasna-Vișeuului”, întrucât acesta lucra ca profesor de biologie la Școala Generală Crasna - Maidan.

S-a mai arătat în considerentele sentinței atacate că în Raportul asupra modului în care a decurs recrutarea pârâtului Bumbar Vasile din data 10.06.1988, se precizează că acesta a manifestat interes față de problemele ce s-au abordat, propunându-i-se să sprijine și rezolvarea altor probleme pentru cunoașterea, prevenirea, descoperirea și neutralizarea oricăror fapte și fenomene de natură a aduce atingere securității statului, candidatul acceptând, astfel că s-a trecut apoi la luarea unui angajament scris, stabilindu-se de comun acord numele conspirativ „Zeno”.

Totodată, instanța de fond a reținut că din documentația depusă de reclamant, rezultă că pârâtul Bumbar Vasile a dat o notă olografă, scrisă și semnată de ofițerul de securitate....., prin care a relatat „că în localitatea Crasna Vișeuului a fost în vizită o fostă învățătoare care a plecat în Israel”, precum și faptul că „cea în cauză a stat mai multe zile la Crasna vizitând mai multe cadre didactice”, fiind „însoțită în această călătorie de fiul său”, fără a fi menționate alte elemente de identificare a celor doi ori relatate alte aspecte.

Curtea de apel a mai reținut că din Raportul informativ nr.0016904/7 din 28.07.1989 și nota nr. 0016904/8/31.08.1989 scrise și semnate de ofițerul de securitate, rezultă că sursa „Zeno” ar fi relatat ofițerului despre discuțiile sale cudin Valea Vișeului, relatând faptul că acesta intenționează să facă o excursie în Republica Socialistă Cehoslovacă, unde are o prietenă, cu intenția de a se stabili acolo.

Referitor la înscrisurile depuse de reclamant în fundamentarea acțiunii în constatarea calității de colaborator a pârâtului, scrise și semnate de ofițerul de securitate, prima instanță a constatat că aceste înscrisuri prin forma și conținutul lor, precum și raportat la susținerile pârâtului și declarația autentică a luidepusă la dosarul cauzei, nu pot sta la baza formării convingerii instanței cu privire la furnizarea de către pârât a informațiilor referitoare la numitul întrucât nu există nici un element care să fundamenteze obiectiv concluzia că pârâtul este cel care a informat ofițerul de securitate cu privire la intenția acestuia de a rămâne în străinătate.

Concluzionând, instanța de fond, având în vedere că doar în raportul informativ și nota întocmită de către ofițerul de securitate sunt redată aspecte ce ar fi fost relatate de către pârât referitoare la intenția numitului de a pleca în străinătate, iar a declarat în fața notarului public că nu l-a cunoscut pe pârât înainte de revoluție, a apreciat că prezumția creată de către reclamant a fost răsturnată de către pârâtul Bumar Vasile, astfel că nu se poate reține că aceste relatări aparțin pârâtului.

2. Calea de atac exercitată

Împotriva acestei sentințe, apreciată ca fiind nelegală și netemeinică a formular recurs Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, solicitând admiterea acestuia, casarea sentinței recurate și pe fond admiterea acțiunii formulate, în sensul constatării calității de colaborator al Securității, în ceea ce îl privește pe Bumar Vasile.

În esență, se susține ca în mod greșit instanța de fond a reținut că în cauza nu sunt îndeplinite condițiile cumulative cerute de art.2 lit.b) din O.U.G. nr.24/2008.

Se menționează ca este îndeplinită prima condiție pentru a se retine calitatea de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe intimatul - pârât, respectiv furnizarea de informații sau acțiunii potrivnice regimului comunist.

Prin intermediul intimatului - pârât s-au obținut informații importante pentru Securitate referitoare la persoane care intenționau să își stabilească definitiv domiciliul într-un alt stat.

Această intenție era apreciată la acea vreme, din perspectiva regimului comunist, ca o atitudine extrem de gravă, considerată și un afront direct la adresa regimului, care pretindea că asigură cetățenilor romani cele mai bune

condiții de viață, motiv pentru care nu a recunoscut niciodată, oficial, existența fenomenului emigrării.

Cei ale căror intenții de plecare definitivă din țară erau descoperite și zădărnice cu ajutorul informatorilor sau prin alte mijloace erau persecutați de organele represive ale regimului în mai multe moduri.

În opinia recurentului este îndeplinită și condiția referitoare la „vizarea” încălcării unor drepturi fundamentale întrucât în urma delațiunii intimatului, „organele de stat nu au aprobat plecarea în străinătate” a persoanei denunțate, fiind astfel încălcat dreptul la libera circulație.

De asemenea, se susține ca nu prezintă relevanță sub ce formă a parvenit informația organelor Securității întrucât legiuitorul a dat o forță probantă egală atât notelor olografe, provenite de la persoana verificată, cât și „relatărilor verbale consemnate de lucrătorii Securității”, fiind suficient un singur denunț care să îndeplinească cele două condiții, pentru reținerea calității de colaborator al Securității. Astfel, în mod greșit instanța de fond nu a ținut seama de faptul că prezumția relativă cu privire la realitatea celor reținute în rapoartele ofițerilor nu a fost răsturnată prin administrarea altui mijloc de proba.

Se menționează ca informația furnizată de intimat nu a avut caracter fictiv, cătă vreme, urmare a acesteia, Securitatea a luat măsuri împotriva persoanei denunțate, căreia i s-a refuzat plecarea în străinătate.

3. Soluția instanței de recurs

Înalta Curte, analizând recursul în raport de criticile formulate, care se circumscriu motivului de nelegalitate prevăzut de art.304 pct.9 din Codul de procedură civilă, de înscrisurile depuse la dosarul cauzei, de dispozițiile legale incidente, apreciază ca recursul este nefondat.

Instanța de recurs reține că în cauza, prima instanța a făcut o interpretare și aplicare greșită a legii întrucât sunt îndeplinite condițiile cumulative impuse de art.2 lit.b) din O.U.G. nr.24/ 2008, pentru a se constata calitatea de colaborator al Securității în condițiile art. 11 din același act normativ în ceea ce îl privește pe intimatul - pârât, după cum urmează:

- Persoana să fi furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității.

Necontestat este faptul ca intimatul - pârât a semnat la 10.06.1988, un angajament de colaborare cu Securitatea, preluând numele conspirativ „Zeno”.

Din înscrisurile depuse la dosar de recurent, respectiv raportul cu propunerea de recrutare a numitului din 24.03.1983 (filele 53, 54 dosar fond), raportul informativ al ofițerului de Securitate la întâlnirea cu sursa „Zeno” din 28.07.1989 (filele 55, 56 dosar fond) și din data de 31.01.1989 (filele 57, 58 dosar fond), rezultă că intimatul pârât a furnizat informații cu privire la numitul....., referitoare la faptul că intenționează să facă o excursie într-un alt stat unde are o prietenă, despre

care a auzit și faptul că nu se va mai întoarce în țară dacă se va înțelege cu aceasta.

Prin urmare, aceste înscrisuri conduc la concluzia ca este îndeplinită condiția referitoare la furnizarea de informații, având în vedere că din rapoartele ofițerului de securitate aflate la dosar, rezultă că intimatul - pârât a relatat aspecte ce au prezentat interes pentru Securitatea statului, iar numitului, ulterior i-a fost interzisă plecarea în străinătate.

Este suficientă existența materială a unei singure relatări verbale a colaboratorului, consemnată de lucrătorii Securității pentru ca furnizarea informațiilor să îndeplinească cerințele legale.

- Prin informațiile furnizate să fi fost denunțate activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Din actele dosarului rezultă că informațiile furnizate de intimatul - pârât s-au referit la persoane aflate în atenția Securității în vederea recrutării, care erau verificate prin intermediul colaboratorilor.

Este evident că relatarea despre intenția de plecare definitivă din țara reprezenta o informație despre o atitudine sau o acțiune potrivnică regimului comunist, fiind considerată un afront direct la adresa acestuia, care lua toate măsurile pentru a descoperi și zădărnici aceste intenții, ulterior persoanele fiind supuse supravegherii, mai ales dacă persoanele în cauza erau deja în atenția organelor Securității.

În acest context, informația furnizată organelor de securitate este suficientă pentru încadrarea informațiilor furnizate de intimatul - pârât în prevederea legală conținută de art.2 lit.b) din O.G. nr.24/2008.

Nu este obligatoriu ca denunțatorul să fi cunoscut personal persoana denunțată și nici detalierea informațiilor furnizate, simpla încadrare a acestora în categoria informațiilor utile pentru Securitate prezumă natura lor ca fiind dintre acelea care au denunțat activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

- Informațiile să fi vizat îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Informațiile furnizate trebuie să fie apte să ducă la îngădirea libertăților și drepturilor fundamentale ale omului, nefiind obligatoriu ca acestea să fi și produs îngădirea despre care face vorbire art.2 lit.b) din O.G. nr.24/2008.

Din înscrisurile aflate la dosar rezultă că în persoana numitului informațiile au fost apte să ducă la îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale, respectiv dreptul la viața privată și dreptul la libera circulație, prevăzute de art.17 și respectiv art. 12 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice, acestuia nefiindu-i aprobată ulterior plecarea din țară.

Apărările intimatului - pârât nu pot fi reținute ca întemeiate.

Împrejurarea că nu a fost depus la dosarul cauzei niciun document care să provină în mod direct sau mijlocit de la intimatul - pârât, nu înlătură aplicarea dispozițiilor art.2 lit.b), existând la dosar rapoartele lucrătorilor Securității care consemnează relatările verbale ale colaboratorului, informațiile dovedindu-se a fi utile în perioada în care au fost furnizate.

De asemenea, așa cum s-a reținut anterior, legiuitorul nu a impus și condiția ca persoana care a făcut delațiunea să fi cunoscut persoana despre care a furnizat informațiile, astfel ca declarația autentică a numitului invocată ca probă în apărare de intimatul - pârât, nu înlătură prezumția relativă cu privire la realitatea celor reținute în cuprinsul rapoartelor ofițerilor de Securitate depuse la dosarul cauzei.

În consecință, față de toate aceste considerente, instanța de recurs apreciază sentința recurată ca fiind nelegală și netemeinică, astfel că în temeiul art.312 alin.(1) teza a I-a Cod procedură civilă și art.20 alin.(2) din Legea nr.554/2004 modificată și completată, recursul va fi admis, casata sentința recurată și admisă cererea formulată de C.N.S.A.S., constatându-se calitatea de colaborator al Securității a lui Bumar Vasile.

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI

SECȚIA

Prezenta copie însoțită de originalul acesteia, în numele LEGII
acestei instanțe Nr. DECIDE:

Admite recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva Sentinței nr.1537 din 24 martie 2010 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Casează sentința recurată, admite cererea formulată de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității și constată calitatea de colaborator al Securității a lui Bumar Vasile.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 20 octombrie 2011.

JUDECATOR,

I.Riciu

I.Riciu

JUDECATOR,

C.Nie

C.Nie

JUDECATOR,

Em.Albu

Em.Albu

MAGISTRAT ASISTENT,

A.Nechita

A.Nechita

Red. I.R.
Tehnored. I.R.
4 ex.